

Příloha č. 1 – návrh koncepce díla

Mottem Centra pečovatelské služby Frýdek-Místek, příspěvková organizace, je „... **protože doma je doma**“. Také při realizaci projektu Domovinka II. se upínáme k naplnění tohoto motto. Prostředí Domovinky II. by mělo připomínat domácí prostředí.

Vymezení cílové skupiny Centra denních služeb

- a) senior se sníženou soběstačností – z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení
- b) senior s Alzheimerovou chorobou nebo s různými typy demence

Demence, jejíž nejčastější příčinou je **Alzheimerova choroba**, v průběhu času způsobuje zhoršování různých funkcí mozku, mezi které patří paměť, myšlení, jazyk, plánování a také osobnost. **Demence má, bez ohledu na příčinu, obdobné příznaky:**

- problémy s pamětí
- problémy s myšlením a plánováním
- problémy s vyjadřováním
- neschopnost rozpoznávat lidi či věci
- různé míry problémů se orientovat v prostoru
- změna osobnosti

Hlavním cílem je klientům zajistit změnu prostředí, denního režimu, udržení struktury dne, smysluplné náplně i dostat se mezi lidi, zapojit se do aktivizace, seberealizace, lépe poznat svou sociální situaci či nemoc a sít se s ní, udržet a zachovat si soběstačnost v oblastech bezpečí, komunikace, osobní hygieny, posilovat motoriku a trénink kognitivních funkcí. **Pro podrobnější informace o potřebách klientů s demencí zde uvádím odkaz, ve kterém je možno se seznámit nejen se samotným onemocněním, ale také s různými typy demence např. v souvislosti s řešením prostor apod.**

<https://www.alzheimer.cz/pro-rodinne-pecujici/tipy-pro-pecujici/jak-upravit-domaci-prostredi/>.

Vymezení cílové skupiny Centra denních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách:

Centra denních služeb poskytují ambulantní služby osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Cílem je posílit samostatnost a soběstačnost osob v nepříznivé sociální situaci, která může vést k sociálnímu vyloučení.

Základní činnosti centra denních služeb

- a. pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu:
 - pomoc při úkonech hygieny,
 - pomoc při základní péči o vlasy a nehty,
 - pomoc při použití WC,
- b. poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy:
 - zajištění stravy přiměřené době poskytování služby a odpovídající věku, zásadám racionální výživy a potřebám dietního stravování,
 - pomoc při podávání jídla a pití,
- c. výchovné a vzdělávací a aktivizační činnosti:
 - nácvik a upevňování motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností,

- podpora při získávání návyků souvisejících se zařazením do běžného společenského prostředí včetně využívání běžně dostupných služeb a informačních zdrojů,
- d. zprostředkování kontaktu se společenským prostředím:
 - pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodinou a pomoc a podpora při dalších aktivitách podporující sociální začleňování osob,
- e. sociálně terapeutické činnosti:
 - socioterapeutické činnosti, jejichž poskytování vede k rozvoji nebo udržení osobních a sociálních schopností a dovedností podporujících sociální začleňování osob,
- f. pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí,
- g. základní sociální poradenství.

Požadavky na řešení projektu

Největší důraz klademe na multifunkčnost zařízení budovy a její bezbariérovost.

Situace se může vyvíjet v čase a bude nutné se jí přizpůsobovat v kontextu s různými typy postižení klientů. Důležité je koncipovat prostory tak, aby byly bezbariérové a klient se v nich dobře orientoval. Zároveň nastavit *přirozené bariéry* tak, aby nedocházelo k nekontrolovanému odchodu klientů ze zařízení. Je potřeba také zohlednit potřeby klientů se zrakovým postižením (např. kontrastní barvy v koupelně, intenzivní denní svět z velmi prosklených částí domu apod.) a klienty se sluchovým postižením (akustika ve velkých prostorách, možnost nastavení zvuku na médiích apod.).

Zařízení pečuje o klienty:

- mobilní,
- mobilní s kompenzační pomůckou (francouzské hole, chodítka, invalidní vozíky, elektrické invalidní vozíky apod.),
- imobilní (přesun v polohovacím křesle nebo transportním lehátku).

Požadavky na bezbariérové řešení dispozic budovy:

- bezbariérové prostory v rámci min. celého 1. NP a druhém patře dle rozložení místností viz. text dále,
- širší chodby – pro pohyb klientů a doprovodného personálu nejen při chůzi, ale také na polohovatelných křeslech, při převozu na mobilním zvedáku či transportním lehátku
- madla a lišty na stěnách chodeb v souvislosti s pohybem klientů,
- požadavek na klasické stropy (ne kazetové),
- univerzální klíč,
- stejná barva na podlahách chodeb pro klienty, odděleno barevně jen u vstupu do budovy,
- internetové připojení – optické.

Požadavek na budovu Domovinky:

- samostatná nepodsklepená jednopodlažní budova, Pokud to nároky na prostor neumožní, lze zvolit variantu s ustupujícím 2.NP.
- samostatný komplex se zahradou, terasou a parkovištěm,
- podlahové vytápění
- klimatizace
- využití fotovoltaických panelů,

Prostory 1. NP – zázemí pro klienty

1. Denní místnosti pro klienty a personál –

- celkem 3 hlavní místnosti každá pro 14 klientů a 4 zaměstnance.
 - 1 místnost bude možnost propojit i s jídelnou – vznikne větší společenská místnost
- Součástí samostatných denních místností bude:
- Vlastní či sdílený kuchyňský kout – myčka, trouba, lednička,
 - sdílená prostorná bezbariérová koupelna s WC (sprchový kout bez bariér + toaleta + umyvadlo + pračka a sušička), kontrastní prvky sanity a obkladů pro lepší orientaci klientů se zbytky zraku nebo lidí s demencí,
 - bezbariérové WC 2x – prostorné pro invalidní vozík či chodítko a obsluhující osobu, bidetová sprcha u WC
 - malá úklidová komora –např. vestavěná skříň,
 - prostor pro odpočinek – třeba žaluziemi oddělené dvě lůžka,
 - předsíň – vybavená lavicí, šatní skříňky na oděvy klientů, obuv a náhradní oděv, dále prostor pro chodítko nebo invalidní vozík formou zahrazeného prostoru (např. pod vestavěnou skříň),
 - výstup na terasu formou prosklených dveří – šířka dveří min. 900 mm.
 - možnost propojení denních místností s cílem vytvořit větší prostor

Vybavení denních místností movitým majetkem a příslušenstvím:

- skříňky a stoly,
- polohovací elektrická křesla na kolečkách,
- vyvýšené křeslové židle i klasické židle,
- stoly, které se dají oddělit nebo spojit,
- úložné prostory pro osobní malé věci klientů (mobil, kapesníky, léky apod.),
- část nábytku určená pro personál,
- elektrická zásuvka pro dataprojektor a ozvučení pod stropem,
- dostatek elektrických zásuvek pro nabíjení lůžek nebo polohovacích křesel, pro připojení notebooků, pro nabíjení telefonů apod.,
- možnost tlumení či zvyšování intenzity světla nebo volbu teplého či studeného tónu osvětlení,
- větší skříň pro uložení aktivizačních pomůcek – možno opticky oddělit od zbytku obytného prostoru.

2. Jídelna – vedle kuchyně s výdejním okénkem. Prostor pro stravování.

- možnost spojení s denní místností tím vznikne prostorná společenská místnost na společenské aktivity
- Součástí místnosti budou prosklené posuvné dveře s výstupem na terasu.

Vybavení místnosti:

- polohovací elektrická křesla na kolečkách,
- vyvýšené křeslové židle i klasické židle,
- výškově nastavitelné stoly, které se dají oddělit nebo spojit,
- elektrická zásuvka pod stropem pro dataprojektor a ozvučení.

3. Bezbariérové WC 2x – umístění v blízkosti společenské místnosti.

4. Odpočinková místnost – samostatná místnost pro dvě lůžka,

Umístění vedle bezbariérové koupelny a vedle propojitelné denní místnosti

5. Bezbariérová koupelna s WC umístěna vedle odpočinkové místnosti a vedle jídelny

Vybavení bezb. koupelny:

- WC, umyvadlo, sprchový kout bez bariér, úložný prostor pro ručníky a toaletní potřeby, koupelnové lehátko a mobilní zvedák,

- možnost regulovat (zvýšit) teplotu v místnosti.

6. Kancelář pro vedoucí služby

7. Kancelář pro sociální pracovníce – 3 zaměstnanci, prostor zařízen pro jednání s klienty nebo rodinnými příslušníky.

8. WC personál muži a ženy

- umístit v blízkosti klientské části – pro sociální pracovníky,

9. WC pro příchozí – umístěno v blízkosti hlavního vstupu.

10. Vstupní prostor

- zabezpečit před vnikem nežádoucích návštěv a před možností odchodu dezorientovaného klienta při dodržení neomezujících prostředků,
- kamerový dohledový systém,
- napojení na pult centrální ochrany,
- elektrické otevírání dveří

11. Sklad pro kompenzační pomůcky

12. Kuchyň/příprava jídel a sklad potravin

- příprava snídaní a svačin a výdej obědů pro 40 klientů a 20 pracovníků,
- při rozvržení je potřeba dodržet požadavky hygieny,
- regenerační skříň nebo konvektomat – udržení teploty jídel,
- myčka pro mytí nádobí běžného a gastro nádob,
- prostor pro přípravu vlastní dietní stravy – sporák a trouba
- přístup z venku (zásobování)

13. Úklidová místnost – výlevka, čisticí stroj, vysavač, úklidové prostředky a vybavení, žebřík apod. Součástí úklidu bude vestavěná skříň na chodbě objektu.

14. Garáž – pro nástup a výstup imobilních klientů ze speciálně upraveného vozidla přímo do budovy v přízemí. Nutnost dostatečného prostoru při manipulaci s invalidním vozíkem umístěném ve vozidle a asistenci při výstupu samotného klienta z vozidla.

15. Technologie, sklad a údržba (vybavení pracovní ponk a nářadí pro údržbáře).

16. Prádelna pro praní provozního prádla

17. Pokladna a podatelna

V případě volby ustupujícího 2. NP – kanceláře pro zaměstnance a místnost pro edukaci

1. Kancelář ředitele – velikost místnosti pro přijímání klientů;

2. Místnost pro vedoucího technického úseku, 1 osoba

3. Kuchyňka pro zaměstnance s místem pro konzumaci jídla.

4. WC pro personál a návštěvy

5. Edukační místnost – bude řešena dle prostorových možností

6. Úklidová místnost

7. Serverovna

8. Sklady pro potřeby k aktivizaci, sezónní potřeby, prádlo, materiál.

9. Šatny a sprchy pro zaměstnance – 15 žen a 5 mužů.

Venkovní prostory

1. Zahradní domek – pro traktůrek, sekačku, frézu, přívěsný vozík, zahradní kolečka, žebříky, tlakový čistič apod.

2. Bezbariérové WC u terasy – pro klienty se sníženou mobilitou.

3. Terasa se zázemím – technické umývadlo a zásuvky pro přívod elektřiny.

4. Parkování počet míst dle projektu

- pro rodinné pečující a klienty – výhradně bezbariérové okolí,
- pro zaměstnance.

5. Bezbariérové chodníky v okolí budovy a zahrady

6. Oplocení pozemku – bezpečný prostor pro klienty.

7. Přístřešky pro vozidla služby - 3 vozidla Domovinky

Projekční práce Domovinky bude nutno koordinovat s plánovanou výstavbou nové předávací stanice společnosti Distep, a.s.